

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za teška
kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na
teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-05-87-A
Datum: 25. avgust 2010.
Original: engleski

PRED ŽALBENIM VEĆEM

U sastavu: sudija Liu Daqun, predsedavajući
sudija Mehmet Güney
sudija Fausto Pocar
sudija Andréia Vaz
sudija Theodor Meron

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 25. avgusta 2010.

TUŽILAC

protiv

**NIKOLE ŠAINOVIĆA
DRAGOLJUBA OJDANIĆA
NEBOJŠE PAVKOVIĆA
VLADIMIRA LAZAREVIĆA
SRETENA LUKIĆA**

JAVNA REDIGOVANA VERZIJA

**ODLUKA PO ZAHTEVU NIKOLE ŠAINOVIĆA
ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU U KRAĆEM TRAJANJU
IZ RAZLOGA SAOSEĆAJNOSTI**

Tužilaštvo:

g. Peter Kremer, Q. C.

Obrana:

g. Toma Fila i g. Vladimir Petrović za g. Nikolu Šainovića
g. Tomislav Višnjić i g. Peter Robinson za g. Dragoljuba Ojdanića
g. John Ackerman i g. Aleksandar Aleksić za g. Nebojšu Pavkovića
g. Mihajlo Bakrač i g. Đuro Čepić za g. Vladimira Lazarevića
g. Branko Lukić i g. Dragan Ivetić za g. Sretena Lukića

1. Žalbeno veće Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbeno veće, odnosno Međunarodni sud), rešava po "Zahtevu odbrane kojim se traži privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti", koji je odbrana Nikole Šainovića (dalje u tekstu: Šainović) podnela 20. jula 2010. godine na poverljivoj osnovi (dalje u tekstu: Zahtev). Tužilaštvo je 23. jula 2010. godine podnelo poverljivi odgovor kojim se protivi Zahtevu.¹ Šainović je 27. jula 2010. godine podneo svoju poverljivu repliku.² Istoga dana, sekretar Međunarodnog suda (dalje u tekstu: sekretar) podneo je poverljivi i *ex parte* izveštaj nadležnog lekara Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) dr Eekhofa od 19. jula 2010. godine, u skladu s pravilom 33(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).³ Holandija, kao zemlja domaćin, nema primedbi na privremeno puštanje Šainovića kako je traženo Zahtevom.⁴

I. KONTEKST

2. Tokom sudskog postupka u ovom predmetu, Šainović je više puta podnosio zahteve za privremeno puštanje na slobodu, od kojih su neki bili odobreni na humanitarnoj osnovi i/ili iz razloga saosećajnosti.⁵ Dana 26. februara 2009. godine,

---

¹ Poverljivi odgovor tužilaštva na Šainovićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu, 23. jul 2010. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Odgovor).

² Replika odbrane na Odgovor tužilaštva na Šainovićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu, 27. jul 2010. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Replika).

³ Podnesak Sekretarijata u skladu s pravilom 33(B) u vezi s lekarskim izveštajem o Nikoli Šainoviću, 27. jul 2010. godine (poverljivo i *ex parte*) (dalje u tekstu: Izeveštaj od 19. jula 2010. godine).

⁴ Dopis zamenika direktora Protokola Ministarstva inostranih poslova: "Predmet: Privremeno puštanje na slobodu Nikole Šainovića", 22. jul 2010. godine (poverljivo).

⁵ *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, "Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju", 9. februar 2009. godine (javno s poverljivim i *ex parte* dodatkom); *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, "Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju", 26. septembar 2008. godine (javno s poverljivim dodatkom); *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, "Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju", 5. septembar 2008. godine, (javno s poverljivim i *ex parte* dodatkom); (javno s poverljivim dodatkom); *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, "Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju", 4. april 2008. godine (javno s poverljivim dodatkom); *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, "Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju", 7. decembar 2007. (javno s poverljivim dodatkom);

Pretno veće III osudilo je Šainovića za deportaciju, druga nehumana dela (prisilno premeštanje), ubistvo i progon kao zločine protiv čovečnosti i ubistvo kao kršenje zakona i običaja ratovanja na osnovu članova 5(d), 5(i), 5(a), 5(h), 3 i 7(1) Statuta Međunarodnog suda, i osudilo ga na 22 godine zatvora.⁶

3. Na osnovu pravila 108 i 111 Pravilnika, Šainović je 27. maja 2009. godine,⁷ odnosno 23. septembra 2009. godine,⁸ podneo svoju Najavu žalbe i Žalbeni podnesak. On se trenutno nalazi u pritvoru u PJUN do rešenja po žalbama podnetim na Prvostepenu presudu.

4. Dana 28. januara 2010. godine, Žalbeno veće je odbilo Šainovićev zahtev kojim je tražio privremeno puštanje na slobodu radi stomatološkog lečenja u Republici Srbiji (dalje u tekstu: Srbija)⁹ na osnovu toga što Šainović nije pokazao postojanje posebnih okolnosti iz pravila 65(I)(iii) Pravilnika.¹⁰

II. MERODAVNO PRAVO

5. Na osnovu pravila 65(I) Pravilnika, osuđena osoba može da podnese zahtev za privremeno puštanje na slobodu na određeno vreme. Shodno pravilu 107 Pravilnika, na zahteve podnesene Žalbenom veću prema ovoj odredbi primenjuje se, *mutatis mutandis*, celo pravilo 65.¹¹ Pravilo 65(I) Pravilnika tako predviđa da Žalbeno veće može da odobri privremeno puštanje na slobodu ukoliko se uverilo (i) da će se osuđeno lice, ako bude pušteno, pojaviti na žalbenom pretresu, odnosno da će se predati u pritvor po isteku

---

Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih, predmet br. IT-05-87-T, "Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju", 7. jun 2007. godine (javno s poverljivim dodatkom); *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, "Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu", 22. maj 2007. godine.

⁶ *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Presuda, 26. februar 2009. godine (dalje u tekstu: Prvostepena presuda), tom 3, par. 1208.

⁷ *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-A, Podnesak odbrane: "Najava žalbe", 23. septembar 2009. godine

⁸ Žalbeni podnesak odbrane, 23. septembar 2009. godine

⁹ Zahtev odbrane za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti, 30. decembar 2009. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Zahtev od 30. decembra 2009. godine).

¹⁰ Odluka po Zahtevu Nikole Šainovića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti, 28. januar 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka od 28. januara 2010. godine), par. 15, 17.

¹¹ Javna redigovana verzija Odluke po Drugom zahtevu Sretena Lukića za privremeno puštanje na slobodu iz razloga saosećajnosti, 14. jul 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Lukić* od 14. jula 2010. godine), par. 5 i reference na koje se tamo poziva.

određenog roka; (ii) da osuđeno lice, ako bude pušteno, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koje drugo lice; i (iii) da postoje posebne okolnosti koje opravdavaju takvo puštanje. Ti uslovi moraju se razmatrati kumulativno.¹² Žalbeno veće podseća da "o tome da li žalilac ispunjava te uslove treba odlučivati na osnovu kriterijuma najveće verovatnoće, a Žalbeno veće, ocenjujući uverljivost dokaza, treba da uzme u obzir činjenicu da je pojedinac već osuđen".¹³ Naposljetku, ocena da li su ispunjeni uslovi iz pravila 65 vrši se uz primenu diskrecionih ovlašćenja i od slučaja do slučaja.¹⁴

III. DISKUSIJA

A. Argumentacija strana

6. Šainović traži privremeno puštanje na slobodu radi dve faze stomatološkog lečenja, svaka u trajanju od 25 dana, sa dvomesečnim intervalom [REDIGOVANO].¹⁵ Kao potkrepu ovom zahtevu, Šainović ponavlja argumente koje je pokrenuo svojim Zahtevom od 30. decembra 2009. godine,¹⁶ naglašava svoju neospornu potrebu za stomatološkim lečenjem¹⁷ i oslanja se na stomatološki izveštaj dr Dabića¹⁸ koji je prvobitno priložen pomenutom zahtevu.¹⁹

7. Mada "odgovarajuće lečenje" koje preporučuje dr Dabić može da se sprovede u Holandiji, Šainović kaže da nije jasno ko bi snosio troškove takve stomatološke nege,²⁰ posebno u svetlu nedavnog memoranduma nadležnog lekara PJUN, dr Eekhofa upućenog sekretaru.²¹ Šainović tvrdi da on kao osoba slabog imovinskog stanja, nema sredstava da

---

¹² *Ibid.*

¹³ *Ibid.*

¹⁴ *Ibid.*

¹⁵ Zahtev, par. 5; v. takođe *ibid.*, par. 17-18.

¹⁶ *Ibid.*, par. 3-4.

¹⁷ *Ibid.*, par. 7, 15.

¹⁸ *Ibid.*, Dodatak 2 (poverljivo).

¹⁹ Zahtev od 30. decembra 2009. godine, Dodatak 2 (poverljivo). Da bi potkrepio svoj sadašnji zahtev za stomatološki tretman, Šainović takođe upućuje na stomatološki izveštaj dr Tan, holandskog stomatologa (v. Zahtev, par. 15, fusnota 13). Taj izveštaj je priložen kako sadašnjem Zahtevu, tako i Zahtevu od 30. decembra 2009. godine (v. Zahtev, Dodatak 3 (poverljivo); Zahtev od 30. decembra 2009. godine, Dodatak 1 (poverljivo).

²⁰ Zahtev, par. 9-12, 15.

²¹ *Ibid.*, Dodatak 1 (poverljivo) (dalje u tekstu: Izveštaj od 18. juna 2010. godine), par. 5.

plati 1.700 eura za neophodno lečenje i tvrdi da bi, ukoliko bi se lečenje sprovedo u Beogradu, troškove pokrilo njegovo zdravstveno osiguranje u Srbiji.²² On tvrdi da, u tom kontekstu, postoje "posebne okolnosti",²³ pošto je "privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju jedino rešenje da se prebrodi ova neugodna situacija" i tvrdi da bi svako dalje odlaganje produžilo njegove teškoće i u znatnoj meri dodatno otežalo njegov boravak u PJUN.²⁴

8. Konačno, on kaže da je zatražio garancije od Vlade Srbije i da će ih dostaviti čim to bude bilo moguće.²⁵ Do danas, Međunarodnom sudu nisu podnete takve garancije.

9. U svom Odgovoru, tužilaštvo se protivi Zahtevu, tvrdeći da Šainović nije pokazao postojanje posebnih okolnosti, kako to predviđa pravilo 65(I)(iii) Pravilnika, koje bi opravdale njegov zahtev za privremeno puštanje na slobodu.²⁶ Ono tvrdi da je, imajući u vidu Šainovićevu spremnost da se lečenje obavi u Holandiji, "stvarno pitanje" o kome se ovde radi to da li Međunarodni sud treba da snosi troškove stomatološkog lečenja koje je on odabrao.²⁷ U svetlu Odluke Žalbenog veća od 28. januara 2010. godine, tužilaštvo tvrdi da "neizvesnost vezana za to ko će snositi troškove Šainovićevog tretmana u Holandiji ne može da služi kao izuzetno opravdanje za odobravanje privremenog puštanja na slobodu u ovim okolnostima"²⁸ i traži od Žalbenog veća da na toj osnovi odbije Šainovićev zahtev.²⁹

10. Tužilaštvo tvrdi da Šainović nije pokazao zašto je stomatološko lečenje koje je predložio dr Dabić neophodno,³⁰ imajući u vidu predlog dr Tan o alternativnom lečenju

---

²² *Ibid.*, par. 9, 12.

²³ Prema Šainovićevim rečima, "nepostojanje pravne osnove za snošenje troškova skupog, i [njemu] nedostupnog stomatološkog lečenja, u stvari predstavlja posebne okolnosti" (v. *ibid.*, par. 14).

²⁴ *Ibid.*, par. 15.

²⁵ *Ibid.*, par. 16.

²⁶ Odgovor, par. 1, 4, 11.

²⁷ *Ibid.*, par. 2, 5, 9, gde se, između ostalog, upućuje na Izveštaj od 18. juna 2010. godine, par. 4.

²⁸ *Ibid.*, par. 6.

²⁹ *Ibid.*, par. 2, 4-6, 9, 11. Tužilaštvo takođe predlaže da Žalbeno veće naloži Sekretarijatu da utvrdi da li je Šainovićovo stomatološko lečenje pokriveno Sporazumom SFA/Sporazumom o pružanju zdravstvenih usluga ili da li Šainović ima sredstava da plati troškove stomatološkog lečenja u Hagu. U slučaju da ni Šainović ni Sporazum SFA, Sporazum o pružanju zdravstvenih usluga nisu u mogućnosti da pokriju troškove stomatološkog lečenja, tužilaštvo predlaže da Žalbeno veće razmotri da li Međunarodni sud treba da snosi takve troškove (v. *ibid.*, par. 3,10).

³⁰ Tužilaštvo takođe tvrdi da Šainović nije pokazao zašto stomatološko lečenje koje je predložio dr Dabić zahteva dva duga perioda privremenog boravka na slobodi (v. *ibid.*, par. 7).

koje se može sprovesti u PJUN i koje ne bi predstavljalo logistički problem.³¹ Konačno, tužilaštvo smatra da Šainović nije dokazao da će se vratiti u pritvor nakon okončanja privremenog boravka na slobodi.³²

11. U Replici, Šainović upućuje na Izveštaj od 19. jula 2010. godine, u kojem se predlažu dva rešenja za njegove stomatološke probleme. Prvi plan lečenja predložio je holandski stomatolog, dr Tan [REDIGOVANO].³³ Alternativna procedura, koju je predložio jedan holandski implantolog, razlikuje se od one koju je sugerisao dr Dabić i predlaže [REDIGOVANO].³⁴ [REDIGOVANO]

B. Analiza

12. Specifičnost privremenog boravka na slobodi u fazi nakon suđenja našla je odraza u pravilu 65(I)(iii) Pravilnika koje predviđa jedan dodatni kriterijum, tj. da "postoje posebne okolnosti koje opravdavaju takvo puštanje".³⁵ U takvim situacijama, Žalbeno veće je zaključilo da posebne okolnosti koje se odnose na razloge humanosti i saosećajnosti postoje kada postoji izuzetno opravdanje, kao što su zdravstvene potrebe podnosioca zahteva ili pomen za bliskog člana porodice.³⁶

13. Nije sporno da je Šainoviću potrebno stomatološko lečenje.³⁷ Međutim, podnosilac zahteva za privremeno puštanje na slobodu zbog zdravstvenih tegoba snosi teret dokazivanja da odgovarajuće lečenje nije dostupno u Holandiji.³⁸ Mada taj zahtjev nije izričito naveden u pravilu 65(I) Pravilnika, Žalbeno veće ga je smatralo " relevant [nim] faktor [om] kad se, od slučaja do slučaja i u svetlu svih relevantnih okolnosti, odlučuje o

³¹ *Ibid.*, par. 7, 9, gde se, između ostalog, upućuje na Izveštaj od 18. juna 2010. godine, par. 6.

³² *Ibid.*, par. 8.

³³ Replika, par. 5, gde se upućuje na Izveštaj od 19. jula 2010. godine, par. 3.

³⁴ *Ibid.*, gde se upućuje na Izveštaj od 19. jula 2010. godine, par. 4. [REDIGOVANO].

³⁵ Odluka od 28. januara 2010. godine, par. 14 i reference na koje se tamo poziva.

³⁶ *Ibid.*

³⁷ *Ibid.*, par. 15. V. takođe "Odluka po Zahtevu Nikole Šainovića za lekarski pregled na osnovu pravila 74bis, 17. maj 2010. godine (poverljivo), str. 3.

³⁸ "Tužilac protiv Pavla Strugara predmet br. IT-01-41-A, "Odluka po "Podnesku odbrane: Zahtev za pružanje lekarske pomoći u uslovima pritvora u Republici Crnoj Gori", 8. decembar 2005. godine, str. 4. V. takođe *Tužilac protiv Jovice Stanišića i Franka Simatovića*, predmet br. IT-03-69-AR65.4, "Odluka po žalbi tužioca na Odluku o privremenom puštanju na slobodu i zahtevima za izvođenje dodatnih dokaza na osnovu pravila 115", 26. jun 2008. godine (poverljivo), par. 68.

tome da li postoje "posebne okolnosti".³⁹ Štaviše, Žalbno veće podseća da "[o]no što je upitno nije naprosto dostupnost lečenja, nego dostupnost odgovarajućeg lečenja".⁴⁰

14. U ovom konkretnom predmetu, dr Tan je mišljenja da [REDIGOVANO]⁴¹ i predlaže plan lečenja koji bi bilo besplatno za Šainovića i "koje bi se moglo obaviti u roku od nekoliko nedelja u Holandiji", shodno Šainovićevom pristanku.⁴² To je profesionalno mišljenje kvalifikovanog stomatologa i Šainović nije dokazao, izuzev izražavanja ličnih preferenci da se lečenje obavi u Beogradu i [REDIGOVANO] da su predlozi dr Tan nerazumni ili da je to lečenje na drugi način neadekvatno.⁴³ Pored toga, Žalbno veće napominje da je holandski implantolog predložio plan alternativnog tretmana kao moguću "opciju" i da je on dostupan u PJUN, pod uslovom da Šainović da određeni finansijski doprinos.⁴⁴ U tom kontekstu, Žalbno veće podseća da "troškovi stomatološkog lečenja nisu relevantan faktor kad se procenjuje da li je pokazano da postoji ubedljivo opravdanje za privremeno puštanje na slobodu".⁴⁵ Prema tome, ovo nije pravno pitanje koje bi se razrešavalo u kontekstu zahteva za privremeno puštanje na slobodu, već administrativno pitanje koje spada u okvire procedure za obezbeđenje lečenja lica pritvorenih u PJUN.

---

³⁹ "Odluka po Zahtevu Nebojše Pavkovića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti", 22. septembar 2009. godine (poverljivo), par. 14. V. takođe *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.19, javna i redigovana verzija "Odluke po Žalbi tužilaštva na Odluku Pretresnog vijeća za privremeno puštanje na slobodu optuženog Praljka", donijeta 17. decembra 2009. godine, 11. februar 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka od 17. decembra 2009. godine u predmetu *Prlić i drugi*), par. 14; *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.8 "Odluka po Žalbi tužilaštva na Odluku o Gverinom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu", 20. jul 2009. godine, par. 11.

⁴⁰ Odluka od 17. decembra 2009. godine u predmetu *Prlić i drugi*, par. 14, i reference na koje se tamo poziva.

⁴¹ Izveštaj od 19. jula 2010. godine, par. 3.

⁴² *Ibid.*, par. 6.

⁴³ Pored toga, Žalbno veće smatra da je činjenica da bi Šainović mnogo više voleo da se lečenje obavi u Beogradu "zasnovana na njegovim iskustvima iz prošlosti da komuniciranje sa dr Dabićem na maternjem jeziku isključuje jezičke i kulturološke nesporazume" (v. *ibid.*, par. 5), nije dovoljna da u konkretnom slučaju pomeri ravnotežu u korist odobravanja privremenog puštanja na slobodu (up. "Odluka po Zahtevu Nebojše Pavkovića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti", 22. septembar 2009. godine (poverljivo), par. 14).

⁴⁴ Izveštaj od 19. jula 2010. godine, par. 5-6.

⁴⁵ Odluka od 28. januara 2010. godine, par. 15.

15. Shodno tome i imajući na umu teret dokazivanja koji se ovde primenuje,⁴⁶ Žalbena veće smatra da Šainović nije pokazao da odgovarajuće lečenje nije dostupno u Holandiji i da, prema tome, nije dokazao da u ovom predmetu postoje posebne okolnosti iz pravila 65(I)(iii) Pravilnika. Uzimajući u obzir da su zahtevi iz pravila 65(I) Pravilnika kumulativni, nije potrebno da Žalbena veće razmatra da li su u ovom slučaju ispunjene odredbe pravila 65(I)(i) ili 65(I)(ii).⁴⁷

IV. DISPOZITIV

16. Iz gorenavedenih razloga, Žalbena veće ovim **ODBIJA** Zahtev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleski tekst merodavan.

Dana 25. avgusta 2010. godine,
U Hagu, Holandija

/potpis na originalu/
sudija Liu Daqun,
predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]

---

⁴⁶ V. par. 13 gore.

⁴⁷ Up., Odluka od 28. januara 2010. godine, par. 16.